

Négy éve nyáron különös tár-

saság sűrűgött-forgott a „régí Loverseny-
tér” néven ismert területen, ahol
akkor még csak tekintélyes mé-
retű földhányások sejtették a
Népstadiont. Voltak itt sárgák,
feketé, fehérek, vörösek, barn-
nák, s ehhez igazodtak a külön-
féle ruházatok is, a fezek, turbá-
nok, burnuszok, kaftánok, skót
szoknyák. Csak a munka volt
közös: humuszt szállítottak a
Népstadion játéktérére. A buda-
pesti VIT-re összegyűjt fiatalok
százai határozták el, hogy egy
kis társadalmi munkát végeznek
a magyar sportoló ifjúság ké-
szülő stadionjában. Hirdesse
majd a pálya zöld gyepe, hogy
öt világrész békeszerető fiatal-
jainak kezemunkájából nőtt ki.
Ígyen labdarúgópálya nincs még
egy a világon! Ha fejtételezzük
is azt a képtelenséget, hogy a
stadiont már a felszabadulás
előtt megépítették volna, az
már a végletekig elképzelhetel-
en lett volna, hogy nyolcvan
ország fiatalágának képviselői
hordják össze a fekete földet, a
stadion legfontosabb alap-
anyagát.

Ma a szavak téglává tudnának

változni, a felszabadulás előtt már több sta-
diont is fel lehetett volna építeni
azokból az izzó beszédekből,
amelyeket a stadionról elzeng-
tek. Különösen sok szívóvirágot
köszönhet a humor történelme
egy bizonyos Karafiáth Jenőnek,
aki az Országos Testnevelési
Tanács néven ismert sportfőha-
tóság elnöke volt. Ilyen módon
emlékezett meg a stadionról új-
évi szózatában 1926 január el-
sején nevezett Karafiáth: „És
én már látom a Magyar Nem-
zeti Stadion örök kortúrait ki-

hontakozni a tervek nagy töm-
kegéből... Majd látom a kö-
zelgő olimpiász babérokörűit a
magyar napbarnította homlokok-
ra felfonódni, és látom az ellen-
ségek által elesettnek hirdett
Hungariát betegágyából gyó-
gyultan felkelni, hogy az egész
világ ámulatára tegyen tanusa-
got ezer esztendő misztikus, cso-
datévo erejéről...”

A stadion terve valóban egyre
misztikusabb távolba került.
1930-ban a külföldi kölcsön öt-

lete is felmerült. Ugy látszik
azonban, hogy a nemzet ban-
kárjai nem láttak „fantáziát” a
stadionban. Közben itt-ott újra
és újra felvetődött a stadion
gondolata, hol a Lágymányoson,
hol az Aranyhegyen jelölték ki
a helyét, a telekspekulánsok
nagy izgalomra. Budapesti
olimpiáról természetesen szó-
sem lehetett. Az olimpia rende-
zési jogának első feltétele: meg-
felelő olimpiai stadionnal kell
rendelkezni.

A magyar sportolók mostoha
körülmé-
nyek között is ki-kivágták a re-
zet. 1934-ben például a magyar
labdarúgóválogatott 2:1-re meg-
verte Angliát az FTC-pálya ro-
zoga felátóin összegyűlt 37.000
néző előtt. Az angolok két dol-
gon csodálkoztak. Egyrészt
azon, hogyan lehet a kis Ma-
gyarországnak ilyen kiváló lab-
darúgóspirtja, másrészt azon,
hogyan lehet az, hogy egy ilyen
sporttal rendelkező országnak
nincs megfelelő pályája.

Es még ami volt, az is jórészt
elpusztult a második világhábo-
rú alatt.
Az egyre jobban magához térő
magyar sport a toldozott-foldo-
zott sporttelepeken bonyolította
le fontos nemzetközi mérkőzé-
seit. Ilyenkor virágzott a fekete-
jegykereskedelem, a jegyüzérek
húztak hasznot a magyar sport-

Feleki László

Budapestre vonatkozó u

Országvizs

796:725.85

Szerző: **MEGNYÍLT**

Cím: **A NÉPSTADION**

Feleki László

Forrás: *Irodalmi Kiadó*

1953. VIII. 15.

(Hely)	(Idő)	(Köt. v. fűz.)	(Oldal)
--------	-------	----------------	---------

pályák helyszűkéből. A magyar
sport egyszerűen kinötte pályáit.
Az újpesti sporttelepre befér
ugyan 44.000 ember, de hogyan!
Az állóhelyek sorai néha úgy
hullámszanak, mint a búzatábla,
s ami ebből következik, az már
a mentők dolga. Egyre erősebbé
vált a remény: majd a Népsta-
dionban!

Ma már valóság, gyönyörű lát-
nivaló. A Bé-
ke-Világtanács budapesti ülésé-
nek sok külföldi részvevője meg-
csodálta a Népstadiont, sport-
emberek és nem-sportemberek
egyaránt. Az indiai Dhirubhai
Deja számára az sem volt je-
lentéktelen élmény, hogy talál-
kozott egy mérnökkel, aki a fel-
szabadulás előtt közművessegéd
volt. Az emberek is alakulnak,
változnak itt, nemcsak a terep.
Láthattak úgynevezett „társadal-
mi munkásokat” is, fiatal spor-
toló lányokat, fiúkat, akik mun-
kájuk után vonultak ki énekelve
a Népstadionba, hogy ők is épít-
senek, segítsenek. Néha túlságo-
san is összetorlódtak a társadal-
mi munkások, alig tudták őket
megfelelően foglalkoztatni. Az
egyres munkákat különben sport-
áganként osztották ki. A nehéz
munkafolyamatok a birkózókra,
a súlyemelőkre, a kalapácsvetők-
re varták. Az asztaliteniszezők
inkább a diszpécser-szolgálatból
vették ki a részüket... Egy al-
kalommal a Honvéd-birkózók

700 százalékon fejl teljesítettek.
Egy kis sportpropagandára is
felhasználták nagy munkasikerü-
ket a stadion állandó dolgozói
között:

*— Látják, aki sportol, az jól
birja a munkát is!*

Utána a Népstadion dolgozói
között fellendült az MHK...

Ha vendégek érkeznek a Nép-
stadionba, gyakran egy széles-
vállú, magastermetű, erősen ko-
paszodó férfiú kalauzolja őket.
Mosolyát jól ismerik szerte a vi-
lágban. *Németh Imre* ő, kalapács-
vető olimpiai bajnokunk, a Nép-
stadion igazgatója. Nem lehet
rossz néven venni tőle, hogy el-
sősorban az atletikai pályára
van nagy gondja.

De nemcsak talicskázni, köve-
ket hordani járnak ki az élspor-
tolók. Néha minden különösebb
terv nélkül jönnek. Csak úgy né-
zelődnek. Néha *Bozsik, Puskás,*
Zakariás sétálgat a zöld gyep-
pen, próbálgatják a lábukkal,
hogy elég ruganyos-e a talaj.
Csermák a kalapácsvető-helyet
szokta nézegetni. A stadion
igazgatója ebben a tekintetben
is megfelelő útbaigazításokat tud
adni.

Akik a vendégeket kalauzolják,
jól ismerik már az elragadtatás
szavait. Monumentális, hatal-
mas, óriási, gigantikus... Néha
meglepi dicséret is elhangzik:
kecses, karcsú, gyönyörű... Való-
ban az. Felül szélesebb, mint
alul. Ugy emelkedik ki a föld-

ből, mint a nyíló virág. Mintha
karcsú dereka lenne a stadion-
nak.

Már a megnyitót várja mindenki.

Szerte a
fővárosi pályákon tanulják a
dészbemutató gyakorlatát, népi
táncait. A VIT sportversenyein
sikerrel szerepelt magyar atlét-
ták a magyar-norvég atletikai
versenyre készülnek, amely a
megnyitó napjának egyik jelen-
tős sporteseménye lesz. A Buda-
pesti Honvéd labdarúgói már a
Moszkvai Szpartak foglalkoztat-
ja. Megtartották a világitási fő-
próbát is. Ragyogott az egész
Népstadion, de azoknak az arca
is, akik látták. Esti sportesemé-
nyeket is lehet itt rendezni. Aki
szereti a szemléltető statisztiká-
kat, az elmerenghet azon, hogy
az ülő- és állóhelyek egy sorban
50 kilométerre nyúlnak. Egyelőre
78.000 néző fér be a stadionba,
s csak 25.000 az állóhely. Itt
láthatók az ország legnagyobb
egy-egy óra számlapja. Ekkora
órákat még nem csináltak Ma-
gyarországon. A villamos ered-
ményhirdető táblájának 7000 éző
alakítja ki a betűket és számo-
kat. A hallható eredményközlés
25 hangszóró segítségével törté-
nik. Az öltöző- és irodahelyisé-
geket egy 14 emeletes épület fo-
gadja majd be a stadion keleti
oldalán.

Megírták már, hogy milyen lesz
majd, amikor a Földalatti Gyors-

vasút Népsadion-állomásáról
tízezrével tödülnek az emberek
a pálya felé. A „fantasztikum-
írás” egyik fele megvalósult —
a Népstadion felépült. A Nép-
stadion-állomás is alakul már,
készen vannak a sporttárgyú
szobrok, s a művészek már el-
végezték a feladatukat „Az If-
júság Utja”-nak nevezett osz-
lopsoros felvonulási út szobor-
csoportjainak megalkotásában is.

A helsinki diadal éve hatvan-
kettőre emelte a magyar olim-

piai bajnokságok számát. Hat-
vankét olimpiai bajnokságot kel-
lett nyernie a magyar sportnak
ahhoz, hogy stadionhoz jusson
és reménye lehessen arra, hogy
olimpiát rendezhessen. De nyer-
hetett volna akár százat is, a
stadion „örök kontúrjai” ezer
esztendők misztikumában
enyésztek volna el, ha nem dolgo-
zó népünk ragadja kezébe a
hatalmat. Most megvalósult a
Népstadion, mint az öléves terv
egy része. És megnyílik az al-
kotmány ünnepén.

Van-e, aki azt hiszi, hogy a Nép-
stadion

megnyitása csak egyszerű
„sportesemény”, a testi mulatvá-
nyok ünnepe és semmi köze
sincs a szellemi élethez? Aki így
gondolkozik, az sohasem látott
labdarúgómérkőzést, amelyen az
ötlet és a gyorsaság, az erő és
a tervszerűség, a ruganyosság
és a ravaszság, az erő és az el-
határozóképesség, test és szellem
közös erőfeszítése dönti el a
győzelem sorsát. Sohasem látott
magasugró- vagy távolugróver-
senyt, amelynek részvevői a
szellem erejével állítják szolgá-
latukba a fizikai törvényeket.
Sohasem hatotta át a vérpezs-
dítő izgalom mérkőzések vagy
versenyek alatt, sohasem vir-
rasztott a rádióval olimpiai
eredményeket várva. A győze-
lem, a dicsőség élményét adja a
sport, s az új Népstadionnal jö-
vendő magyar győzelmek, di-
csőségek színhelyét építették
meg.

Egy baja van csak az óriási
Népstadionnak: kicsi... Nem fér
bele például az a közel egymil-
lió ember, aki jegyet igényelt a
megnyitóra...

Feleki László